

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PEDRO CRUZ VILLALÓN
29 päivänä tammikuuta 2015¹

Asia C-1/14

**Base Company NV, aiemmin KPN Group Belgium NV, ja
Mobistar NV
vastaan
Ministerraad**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Grondwettelijk Hof (Belgia))

Yleispalveludirektiivi — 9 ja 32 artikla — Sähköinen viestintä — Verkot ja palvelut — Yleispalvelu ja käyttäjien oikeudet — Sosiaalisen palvelun velvoitteet — Pakolliset lisäpalvelut

1. Belgian lainsäätaja on antanut unionin tuomioistuimen antamien tuomioiden komissio v. Belgia² ja Base³ johdosta lainsäädäntöä, jonka yhdenmukaisuus yleispalveludirektiivin⁴ kanssa on käsiteltävässä asiassa kyseenalaistettu. Belgian kuningaskunnan Grondwettelijk Hof tiedustelee unionin tuomioistuimelta tässä yhteydessä, voiko kansallinen lainsäätaja sisällyttää matkapuhelinpalvelut ja sähköisen viestinnän (internet) palvelut mainitussa direktiivissä tarkoitettuun yleispalvelujen luokkaan. Lisäksi se esittää kysymyksen yleispalveludirektiivin pätevydestä siltä osin kuin se saattaa rikkoa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 artiklaa. Totean jo tässä vaiheessa, että jälkimmäistä kysymystä ei selvästikään voida ottaa tutkittavaksi.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Unionin oikeus

1. Yleispalveludirektiivi

2. Direktiivin 3 artikla, jonka otsikkona on ”Yleispalvelun saatavuus”, on ensimmäinen artikla II luvussa, jonka otsikkona on ”Yleispalveluvelvollisuudet sosiaaliset velvollisuudet mukaan lukien”, ja siinä säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tässä luvussa mainitut palvelut ovat jäsenvaltioiden alueella kaikkien loppukäyttäjien saatavilla tietyn laatusina maantieteellisestä sijainnista riippumatta ja kansalliset erityisolosuhteet huomioon ottaen kohtuuhintaan.

1 — Alkuperäinen kieli: espanja.

2 — C-222/08, EU:C:2010:583.

3 — C-389/08, EU:C:2010:584.

4 — Yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla 7.3.2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/22/EY (EYVL L 108, s. 51), sellaisena kuin se on muutettuna 25.11.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/136/EY (EUVL L 337, s. 11).

2. Jäsenvaltioiden on määritettävä tehokkain ja asianmukaisin tapa varmistaa yleispalvelun toteuttaminen puolueettomuuden, avoimuuden, syrjimättömyyden ja oikeasuhteisuuden periaatteita noudattaen. Niiden on pyrittävä pitämään markkinoiden vääristyminen ja erityisesti palvelujen tarjonta sellaiseen hintaan tai sellaisiin ehdoin, jotka poikkeavat tavanomaisista kaupallisista ehdoista, niin vähäisenä kuin mahdollista, ja samalla niiden on turvattava yleinen etu.”

3. Direktiivin 4 artiklassa, jonka otsikkona on ”Liittymän tarjoaminen tietyssä sijaintipaikassa ja puhelinpalvelujen tarjoaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään yksi yritys pystyy täyttämään kaikki kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat liittymän saamista yleiseen viestintäverkkoon tietyssä sijaintipaikassa.

2. Tarjotun liittymän on oltava sellainen, että se tukee puheen, telekopioiden ja tiedon siirtoa sellaisin siirtonopeuksin, jotka riittävät mahdollistamaan tarkoituksenmukaisen internetyhteyden, ottaen huomioon vallitseva tilaajien enemmistön käytössä oleva tekniikka ja tekninen toteutettavuus.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään yksi yritys pystyy täyttämään kaikki kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat sellaisen yleisesti saatavilla olevan puhelinpalvelun tarjoamista 1 kohdassa tarkoitettun verkkoliittymän kautta, joka mahdollistaa kotimaan- ja ulkomaanpuhelukäytön soittamisen ja vastaanottamisen.”

4. Direktiivin 9 artiklassa, jonka otsikkona on ”Kohtuuhintaisuus”, säädetään seuraavaa:

”1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on seurattava sellaisten palvelujen vähittäishintojen kehitystä ja tasoa, joiden on 4–7 artiklassa määritelty kuuluvan yleispalveluvollisuuksien piiriin ja joita joko tarjoavat nimetyt yritykset tai, jos näitä palveluja varten ei ole nimetty yhtäkään yritystä, ovat saatavilla markkinoilla, erityisesti suhteessa jäsenvaltion kuluttajahintoihin ja tulotasoon.

2. Jäsenvaltiot voivat kansallisten olosuhteiden perusteella vaatia nimettyjä yrityksiä tarjoamaan kuluttajille tavanomaisten kaupallisten ehtojen mukaan asetetuista hinnoista poikkeavia hintavaihtoehtoja tai -paketteja erityisesti sen varmistamiseksi, että pienituloisilla käyttäjillä tai käyttäjillä, joilla on sosiaalisia erityistarpeita, on mahdollisuus käyttää 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua verkkoa tai käyttää palveluja, joiden on 4 artiklan 3 kohdassa sekä 5, 6 ja 7 artiklassa määritelty kuuluvan yleispalveluvollisuuksien piiriin ja joita tarjoavat nimetyt yritykset.

3. Sen lisäksi, että jäsenvaltiot antavat nimettyjä yrityksiä koskevia säännöksiä, joissa säädetään erityisistä hintavaihtoehdoista tai hintakattojen noudattamisesta tai maantieteellisin perustein määrättyistä keskihinnoista tai muista vastaavista järjestelmistä, ne voivat varmistaa, että tukea annetaan kuluttajille, jotka on määritelty pienituloisiksi tai joilla on todettu olevan sosiaalisia erityistarpeita.

– –”

5. Direktiivin 13 artiklan (”Yleispalveluvollisuuksien rahoittaminen”) kahdessa ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos kansalliset sääntelyviranomaiset toteavat 12 artiklassa tarkoitettun nettokustannusten laskennan perusteella, että yritykselle aiheutuu kohtuuton rasite, jäsenvaltion on nimetyn yrityksen pyynnöstä päätettävä:

- a) ottaa käyttöön järjestelmä, joka korvaa määritetyt nettokustannukset kyseiselle yritykselle julkisista varoista siten, että korvauksen saamisen edellytykset ovat julkisia; ja/tai
- b) jakaa yleispalveluvollisuuksien nettokustannukset sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen tarjoajien kesken.

2. Jos nettokustannukset jaetaan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti, jäsenvaltioiden on perustettava kustannusten jakojärjestelmä, jota hallinnoi kansallinen sääntelyviranomainen tai edunsaajista riippumaton elin kansallisen sääntelyviranomaisen valvonnassa. Järjestelmästä voidaan rahoittaa ainoastaan 3–10 artiklassa säädettyjen velvollisuuksien nettokustannukset, jotka on määritelty 12 artiklan mukaisesti.”

6. Direktiivin V luvun (”Yleiset säännökset ja loppusäännökset”) ensimmäinen artikla on 32 artikla, jonka otsikkona on ”Pakolliset lisäpalvelut”, ja siinä säädetään, että ”jäsenvaltiot voivat päättää, onko II luvussa määriteltyihin yleispalveluvelvollisuuksiin kuuluvien palvelujen lisäksi joitakin lisäpalveluja saatettava niiden omalla alueella yleisesti saataville, mutta ne eivät saa tällaisessa tapauksessa säätää tiettyjä yrityksiä koskevasta korvausjärjestelmästä.”

7. Direktiivin liitteen IV tarkoituksena on otsikkonsa mukaisesti ”yleispalveluvelvollisuuksien mahdollisten nettokustannusten laskeminen ja niiden kattamis- tai jakojärjestelmien käyttöön ottaminen 12 ja 13 artiklan mukaisesti”. Sen A osan (”Nettokustannusten laskeminen”) mukaan ”yleispalveluvelvollisuuksilla tarkoitetaan jäsenvaltion yritykselle asettamia velvollisuuksia, jotka koskevat verkon ja palvelun tarjontaa tietyllä maantieteellisellä alueella. Tarvittaessa velvollisuuksiin kuuluvat kyseisen palvelun tarjoamisesta kyseisellä maantieteellisellä alueella perittävien hintojen keskiarvojen määrittäminen maantieteellisin perustein ja erityisten hintavaihtoehtojen tarjoaminen pienituloisille kuluttajille tai sellaisille kuluttajille, joilla on sosiaalisia erityistarpeita. – –”

2. Direktiivi 2002/21/EY⁵

8. Direktiivin 2002/21 2 artiklassa esitetään seuraavat määritelmät:

” – –

c) ’sähköisellä viestintäpalvelulla’ [tarkoitetaan] tavallisesti korvausta vastaan suoritettuja palveluja, jotka muodostuvat kokonaan tai pääosin signaalien siirtämisestä sähköisissä viestintäverkoissa, mukaan lukien televiestintäpalvelut ja siirtopalvelut radio- ja televisiotoiminnassa käytetyissä verkoissa, mutta jättäen ulkopuolelle sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen avulla siirretyt sisältöpalvelut tai sisältöä toimituksellisessa valvonnassaan pitävät palvelut; kyseinen palvelu ei käsitä myöskään direktiivin 98/34/EY ensimmäisessä artiklassa määriteltyjä tietoyhteiskunnan palveluja, jotka eivät muodostu kokonaan tai pääosin signaalien siirtämisestä sähköisissä viestintäverkoissa;

d) ’yleisellä viestintäverkolla’ [tarkoitetaan] sähköistä viestintäverkkoa, jota käytetään ainoastaan tai pääasiallisesti sellaisten yleisön saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjontaan, jotka tukevat tiedonsiirtoa verkon liityntäpisteiden välillä;

– –

j) ’yleispalvelulla’ [tarkoitetaan] direktiivissä 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) määriteltyä tietyn laatuisten palvelujen vähimmäiskokonaisuutta, joka on kaikkien käyttäjien saatavilla näiden maantieteellisestä sijainnista riippumatta ja kansalliset erityisolot huomioiden kohtuulliseen hintaan;

– –”

5 – Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) 7.3.2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EYVL L 108, s. 33), sellaisena kuin se on muutettuna 25.11.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/140/EY (EUVL L 337, s. 37).

B *Kansallinen oikeus*

9. Sähköisestä viestinnästä 13.6.2005 annetun lain (wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, jäljempänä sähköisestä viestinnästä annettu laki) 74 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna 10.7.2012 annetun lain 50 §:llä, säädetään seuraavaa:

”1. Yleispalvelun sosiaalinen osatekijä muodostuu siitä, että 2 ja 3 momentissa mainitut, kuluttajille yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja tarjoavat operaattorit myöntävät tietyille edunsaajaryhmille erityisiä hinnoittelua koskevia ehtoja.

--

2. Kukin operaattori, joka tarjoaa kuluttajille yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja ja jonka yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja koskeva liikevaihto on suurempi kuin 50 miljoonaa euroa, tarjoaa 1 momentissa ilmoitetun yleispalvelun sosiaalisen osatekijän.

--

3. Kukin operaattori, joka tarjoaa kuluttajille yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja ja jonka yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja koskeva liikevaihto on pienempi tai yhtä suuri kuin 50 miljoonaa euroa ja joka on ilmoittanut Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatielle (Belgian posti- ja telelaitos, jäljempänä BIPT) aikovansa tarjota 1 momentissa esitetyn yleispalvelun sosiaalisen osatekijän maanpäällisessä kiinteässä tai mobiiliverkossa tai molemmissa, tarjoaa kyseisen osatekijän viiden vuoden ajan.

--”

10. Sähköisestä viestinnästä annetun lain 74/1 §:ssä, sellaisena kuin se on lisätty 10.7.2012 annetun lain 51 §:llä, säädetään seuraavaa:

”1. Silloin kun BIPT katsoo, että sosiaalisen osatekijän tarjoaminen voi muodostaa kohtuuttoman rasitteen tarjoajalle, se pyytää kutakin sosiaalisten hintojen tarjoajaa toimittamaan 2 momentissa tarkoitettut tiedot ja laatii laskelman nettokustannuksista.

2. Kukin sosiaalisten hintojen tarjoaja ilmoittaa BIPT:lle 137 §:n 2 momentin mukaisesti määritettäviä tarkempia sääntöjä noudattaen liitteessä määritetyn laskentamenetelmän mukaisesti lasketun tarkasteltavan vuoden kustannusarvion indeksoidun määrän viimeistään tarkasteltavaa vuotta seuraavan kalenterivuoden elokuun 1. päivänä.

--

3. BIPT toteaa kunkin kyseessä olevan tarjoajan osalta kohtuuttoman rasitteen olemassaolon, jos yleispalvelun sosiaalisen osatekijän tarjoaminen on luonteeltaan poikkeuksellista suhteessa tarjoajan kantokykyyn, kun huomioon otetaan sen kaikki ominaisuudet, erityisesti sen varustetaso, taloudellinen tilanne ja rahoitustilanne sekä markkinaosuus yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen markkinoilla.

4. Luodaan sosiaalisiin hintoihin liittyvä yleispalvelurahasto, josta myönnetään korvaus jokaiselle sosiaalisia hintoja tarjoavalle operaattorille, jolle yleispalvelun sosiaalisen osatekijän tarjoaminen muodostaa kohtuuttoman rasitteen ja joka on tehnyt BIPT:lle tätä koskevan hakemuksen. Korvaus vastaa sellaiselle operaattorille aiheutuneita nettokustannuksia, jolle yleispalvelun sosiaalisen osatekijän tarjoaminen muodostaa kohtuuttoman rasitteen. Tämä rahasto on oikeushenkilö, ja sitä hallinnoi BIPT.

Rahasto rahoitetaan yleispalvelun sosiaalista osatekijää tarjoavien operaattoreiden maksuilla.

Maksut määritetään suhteessa niiden yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja koskevaan liikevaihtoon.

Huomioon otetaan liikevaihto, joka vastaa 95 §:n 2 momentin mukaisesti toteutunutta valtion alueella yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja koskevaa liikevaihtoa ennen veroja.

Rahaston hallintakuluihin luetaan kaikki rahaston toimintaan liittyvät kulut, mukaan lukien kulut, jotka liittyvät olennaisesti sellaisen kustannusmallin määrittelyyn, joka perustuu tehokkaaseen teoreettiseen operaattoriin sentyypisessä sähköisessä viestintäverkossa, jonka välityksellä yleispalvelun sosiaalinen osatekijä tarjotaan. Rahaston hallintakulujen enimmäismäärä määritetään kuninkaan Ministerraadissa antamalla asetuksella.

Rahaston hallintakulut rahoitetaan 2 momentissa tarkoitettujen operaattoreiden maksuilla, jotka suhteutetaan 3 momentissa tarkoitettuihin operaattoreiden liikevaihtoihin.

5. Kuningas määrittää Ministerraadissa tehdyllä päätöksellä BIPT:tä kuultuaan tämän järjestelmän toimintaa koskevat tarkemmat säännöt.”

11. Mainitun 10.7.2012 annetun lain 51 §:ää sovelletaan 30.6.2005 lähtien sen 146 §:n 2 momentin nojalla.

II Tosiseikat

12. Ennakkoratkaisupyynnön taustalla on kanne, jonka ovat Grondwettelijk Hofissa (perustuslakituomioistuimien) nostaneet KPN Group Belgium NV (jäljempänä KPN) ja Mobistar NV (jäljempänä Mobistar) sähköisestä viestinnästä annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna unionin tuomioistuimen tuomion komissio v. Belgia (EU:C:2010:583) ja tuomion Base (EU:C:2010:584) johdosta, 50, 51 ja 146 §:n kumoamiseksi.

13. Riitautetuissa säännöksissä otetaan käyttöön järjestelmä, jossa mobiiliviestintäpalvelujen (matkapuhelinpalvelujen) ja/tai internetliittymien välityksellä tapahtuvan sähköisen viestinnän nettokustannukset rahoitetaan järjestelmässä, joka perustuu kuluttajien käytettävissä olevien sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen, mukaan luettuna matkapuhelinpalvelut ja internetliittymäpalvelut, tarjoajien suorittamiin maksuihin.

14. Kantajien mielestä riidanalaiset säännökset ovat perustuslain vastaisia ja ristiriidassa yleispalveludirektiivin 9 ja 32 artiklan kanssa käsiteltävän asian kannalta merkityksellisin osin.

III Ennakkoratkaisukysymykset

15. Unionin tuomioistuimelle on esitetty 2.1.2014 seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla 7.3.2002 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) ja erityisesti sen 9 ja 32 artiklaa tulkittava siten, että yleispalvelujen sosiaalista hintaa ja yleispalveludirektiivin 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä korvausjärjestelmää ei sovelleta ainoastaan sähköiseen viestintään yleisessä viestintäverkossa tietyssä sijaintipaikassa olevan puhelinliittymän välityksellä vaan myös sähköiseen viestintään mobiiliviestintäpalvelujen ja/tai internetliittymien välityksellä?

- 2) Onko yleispalveludirektiivin 9 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että siinä jäsenvaltioiden sallitaan lisätä yleispalveluun erityisiä hintavaihtoehtoja, jotka koskevat muita kuin yleispalveludirektiivin 9 artiklan 2 kohdassa kuvattuja palveluja?
- 3) Jos ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, ovatko kyseiset yleispalveludirektiivin säännökset sopusoinnussa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa, sellaisena kuin se sisältyy muun muassa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 artiklaan?”

IV Asian käsittely unionin tuomioistuimessa

16. Menettelyyn ovat osallistuneet ja kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet KPN, Mobistar, Belgian hallitus, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio. Kaikki osapuolet osallistuivat 12.11.2014 pidettyyn julkiseen istuntoon, jossa unionin tuomioistuin kehotti niitä keskittymään lausumissaan ensimmäiseen ja toiseen ennakkoratkaisukysymykseen.

V Asianosaisten lausumat

A Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

17. KPN ja Mobistar puoltavat kieltävän vastauksen antamista ensimmäiseen kysymykseen ja väittävät, että – kuten yleispalveludirektiivin 4–7 artiklasta ilmenee – direktiivissä esitetään tyhjentävä luettelo niistä palveluista, jotka on tarjottava sosiaalisilla hinnoilla, mutta luettelossa ei mainita matkapuhelinpalveluja eikä internetliittymiä, joten niiden mielestä viimeksi mainitut palvelut eivät kuulu yleispalveluvelvollisuuden piiriin eikä niihin sovelleta direktiivin 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua rahoitusjärjestelmää.

18. Belgian hallitus puolestaan väittää, että ensimmäiseen kysymykseen on vastattava myöntävästi, koska yleispalveludirektiivin 9 artiklan 3 kohta on sen mielestä yleisluonteisempi kuin 9 artiklan 2 kohta ja siinä jäsenvaltioiden sallitaan myöntää tietyille kuluttajaryhmille tukea, joka voi liittyä muihin kuin direktiivissä lueteltuihin palveluihin. Tämän lisäksi Belgian hallitus katsoo, että yleispalveludirektiivin 9 artiklan 3 kohdan nojalla tarjotuista palveluista syntyvät kustannukset voidaan direktiivin 32 artiklan perusteella korvata järjestelmässä, jonka rahoittamiseen operaattorit osallistuvat.

B Toinen ennakkoratkaisukysymys

19. Komissio ehdottaa, että ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen vastataan yhdessä siten, että yleispalveludirektiiviä ja etenkin sen 3, 4, 9 ja 13 artiklaa on tulkittava siten, että 9 ja 13 artiklassa tarkoitettuja yleispalveluvelvollisuuksien hintoja ja rahoittamista koskevia sääntöjä ei sovelleta matkapuhelinpalveluihin mutta niitä sovelletaan internetliittymäpalveluihin, joilla tarjotaan tarkoituksenmukainen verkkoyhteys tietyssä sijaintipaikassa.

20. Toisaalta komissio väittää, että direktiivin 32 artiklaa on tulkittava siten, että matkapuhelinpalveluita voidaan lähtökohtaisesti pitää mainitussa artiklassa tarkoitettuina lisäpalveluina, mutta muistuttaa, että tällöin ei voida soveltaa 9 ja 13 artiklassa tarkoitettuja yleispalveluvelvollisuuksien hintoja ja rahoittamista koskevia sääntöjä eikä käyttöön voida ottaa korvausjärjestelmää, jonka rahoittamiseen tietyt yritykset osallistuisivat. Komissio huomauttaa tästä, että vaikka yleispalveludirektiivin 4 artiklasta ilmenee, että yleinen viestintäverkko käsittää puhelinpalvelut, kyseisessä artiklassa viitataan yhteyksiin ja liittymiin ainoastaan kiinteästä sijaintipaikasta, eikä tämä kata matkapuhelinpalveluja.

21. Komissio toteaa direktiivin 9 artiklassa tarkoitetuista hinnoittelusäännöistä, että mainitussa säännöksessä viitataan ainoastaan 4–7 artiklassa määriteltyjen palvelujen hintoihin ja että direktiivin 5, 6 ja 7 artikla eivät ole käsiteltävän asian kannalta merkityksellisiä. Näin ollen 9 artiklan sääntöjä ei komission mielestä sovelleta matkapuhelinpalveluihin.

22. Komissio katsoo, että yleispalveludirektiivin 9 artiklan 3 kohdassa ei sallita 4–7 artiklassa määritellyn yleispalvelun ulottuvuuden laajentamista. Sen mielestä mitään direktiivin säännöstä ei myöskään voida tulkita siten, että II luvussa määriteltyjä hintoja ja rahoittamista koskevia sääntöjä sovellettaisiin matkapuhelinpalveluihin. Direktiivin 4 artiklan mukaisesti internetpalvelujen voidaan sitä vastoin katsoa kuuluvan II luvussa tarkoitettuun yleispalveluun siltä osin kuin siinä viitataan liittymiin, joista on tarkoituksenmukainen verkkoyhteys, ja tämän vuoksi direktiivin II luvun muitakin säännöksiä ja sen 9 ja 13 artiklaa sovelletaan myös internetpalveluihin.

23. Matkapuhelinpalveluiden ei voida katsoa sisältyvän direktiivin II luvussa tarkoitettuun yleispalveluluokkaan, joten komission mukaan on selvittävä, voidaanko niitä pitää yleispalveludirektiivin 32 artiklassa tarkoitettuina lisäpalveluina. Sen mielestä direktiivissä ei säädetä tästä mitään, joten jäsenvaltiot voivat vapaasti pitää niitä lisäpalveluina.

24. KPN ja Mobistar väittävät puolestaan, että yleispalveludirektiivin 9 artiklan 3 kohdassa jäsenvaltioiden ei sallita ottaa käyttöön erityisiä hintavaihtoehtoja palveluille, joita ei ole kuvattu direktiivin 9 artiklan 2 kohdassa.

25. Belgian hallitus katsoo, että yleispalveludirektiivin 9 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että siinä jäsenvaltioiden sallitaan lisätä yleispalveluun erityisiä hintavaihtoehtoja, jotka koskevat muita kuin kyseisen artiklan 2 kohdassa määriteltyjä palveluja.

C Kolmas ennakkoratkaisukysymys

26. KPN ja Mobistar ehdottavat, että kolmanteen kysymykseen vastataan, että yleispalveludirektiivi ja erityisesti sen 9, 13 ja 32 artikla ovat sopusoinnussa perusoikeuskirjan 20 artiklan kanssa, ja väittävät tästä, että kiinteän puhelinverkon palveluiden ja matkapuhelinpalveluiden välinen erilainen kohtelu johtaa kohtuuttomaan rasitteeseen, joka voi syntyä siitä, että puhelinpalvelujen tarjoamisvelvollisuudesta aiheutuvat kustannukset voidaan korvata yleisistä verovaroista tai rahoitusjärjestelmästä, johon alalla toimivat yritykset osallistuvat, kun taas matkapuhelinpalvelujen ja/tai internetliittymäpalvelujen tarjoamisesta aiheutuneet kustannukset voidaan korvata vain julkisin varoin. Kun otetaan huomioon tämän eron vähäisyys, KPN ja Mobistar pohtivat, onko tosiasiallisesti kyse perusoikeuskirjan 20 artiklassa tarkoitettua erilaisesta kohtelusta, ja toteavat, että – toisin kuin kiinteän puhelinverkon palveluissa – matkapuhelinpalveluiden saatavuuden yhteydessä ei voida puhua sosiaalisesta syrjäytymisestä eikä myöskään yleispalveluvelvollisuuden välttämättömyydestä. KPN ja Mobistar väittävät vielä, että internetliittymäpalvelujen sosiaalisten hintojen rahoittaminen järjestelmässä, johon alan yritykset osallistuvat, aiheuttaa huomattavan rasitteen operaattoreille ja vaikuttaa kielteisesti sisämarkkinoiden toimintaan ja kuluttajiin.

27. Belgian hallitus katsoo, että jos kahteen edelliseen kysymykseen vastataan kieltävästi (mikä sen mielestä vaarantaisi järjestelmän, jolla sosiaalisiin hintoihin liittyvät kustannukset rahoitetaan, ja epäisi sosiaaliset hinnat niiltä kuluttajilta, joiden hyväksi yleispalvelun sosiaalinen osatekijä on ulotettu koskemaan myös matkapuhelinpalveluita ja/tai internetliittymäpalveluita), kolmanteen kysymykseen on vastattava, että yleispalveludirektiivi on ristiriidassa perusoikeuskirjan 20 artiklan kanssa. Se väittää, että direktiivin 3 artiklan ja johdanto-osan 25 perustelukappaleen nojalla direktiiviä on tulkittava siten, että siinä jäsenvaltioiden sallitaan päättää kansalliset erityisolosuhteet huomioon ottaen ja teknologiariippumattomuuden periaatetta kunnioittaen, mitkä palvelut on tarjottava sosiaalisilla hinnoilla ja järjestelmästä, jossa nettokustannukset rahoitetaan direktiivin 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyllä tavalla.

28. Komissio kyseenalaistaa kolmannen kysymyksen tutkittavaksi ottamisen, sillä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole täsmentänyt niitä yleispalveludirektiivin säännöksiä, joiden väitetään olevan ristiriidassa yhdenvertaisuuden periaatteen kanssa, eikä syitä, joiden vuoksi näin olisi, minkä lisäksi ennakkoratkaisupyyntöä koskevasta päätöksestä ei käy ilmi, että mainitun periaatteen mahdollinen loukkaaminen voisi vaikuttaa pääasian asianosaisiin.

29. Euroopan parlamentin perustelut koskevat ainoastaan kolmannen kysymyksen tarkastelua, ja se vaatii jättämään kysymyksen tutkimatta samoista syistä kuin komissio. Asiakysymyksestä se väittää, että operaattorit, joiden on tarjottava matkapuhelinpalveluja ja/tai internetliittymäpalveluja sosiaalisilla hinnoilla, eivät ole epäsuotuisammassa asemassa kuin ne operaattorit, joiden on tarjottava kiinteän puhelinverkko-yhteyden palveluja sosiaalisilla hinnoilla. Euroopan parlamentin mielestä ainoa näiden palvelujen tarjonnan erilainen kohtelu liittyy tapaan, jolla niistä aiheutuneet nettokustannukset voidaan korvata.

30. Toisaalta Euroopan parlamentti katsoo, että direktiivin 32 artiklassa tarkoitettuihin pakollisiin lisäpalveluihin liittyvät nettokustannukset voidaan rahoittaa ainoastaan julkisin varoin, ei tiettyjen operaattoreiden maksamilla korvauksilla.

31. Euroopan parlamentti huomauttaa toissijaisesti, että kiinteän puhelinverkko-yhteyden palveluoperaattorit ja matkapuhelinpalveluoperaattorit eivät ole toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa, sillä ainoastaan ensin mainittu palvelu täyttää yleispalvelun edellytykset. Mahdollinen erilainen kohtelu olisi joka tapauksessa objektiivisesti perusteltavissa, koska matkapuhelinpalvelujen ja/tai internetliittymäpalvelujen jättäminen yleispalvelun ulkopuolelle perustuu objektiivisiin arviointiperusteisiin, jotka voidaan suoraan johtaa tarpeesta löytää oikea tasapaino kahden eri tavoitteen välille, jotka ovat kuluttajien suojeleminen sosiaaliselta syrjäytymiseltä ja operaattorien välisen kilpailun vääristymisen välttäminen.

32. Neuvosto väittää komission ja Euroopan parlamentin tavoin ja samoista syistä, että kolmas kysymys on jätettävä tutkimatta, ja sekin käsittelee kirjelmässään ainoastaan tätä kysymystä.

33. Neuvoston mielestä yleispalveludirektiivissä kielletään nimenomaisesti 32 artiklassa tarkoitettujen pakollisten lisäpalvelujen rahoittaminen, sillä sen mukaan ei voida säätää rahoituksesta, johon operaattorit osallistuvat. Se katsoo, että jäsenvaltiot voivat päättää pakollisten lisäpalvelujen tarjoamisesta sosiaalisilla hinnoilla, kunhan ne noudattavat direktiivin vaatimuksia ja yhdenvertaisuuden periaatetta. Neuvoston mielestä toisiinsa ei pidä rinnastaa yhtäältä sellaisten yritysten kohtelua, joiden velvollisuutena on tarjota yleispalvelua, joka rahoitetaan 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettusta järjestelmästä, ja toisaalta sellaisten yritysten kohtelua, joiden velvollisuutena on tarjota pakollisia lisäpalveluja, joita ei voida rahoittaa tällaisesta järjestelmästä.

34. Neuvosto huomauttaa vielä, että operaattorien on maksettava osuutensa Belgian lain mukaisesti korvauksena matkapuhelinpalvelujen ja/tai internetliittymän tarjoamiseen liittyvästä kohtuuttomasta rasitteesta, vaikka nämä palvelut kuuluvat lain mukaan yleispalveludirektiivissä tarkoitettuihin pakollisiin lisäpalveluihin. Neuvosto huomauttaa, että kustannusten jakamista voidaan soveltaa ainoastaan yleispalveluun eli direktiivin II luvussa määriteltyyn palvelujen vähimmäiskokonaisuuteen, johon eivät kuulu matkapuhelinpalvelut eivätkä internetliittymäpalvelut lukuun ottamatta palveluja, joilla tarjotaan tarkoituksenmukainen internetyhteys tietyssä sijaintipaikassa.

VI Asian tarkastelu

35. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo lyhyesti sanottuna, onko Belgian lainsäädäntö, joka annettiin unionin tuomioistuimen tuomion Base (EU:C:2010:584) ja tuomion komissio v. Belgia (EU:C:2010:583) jälkeen, sopuoinnissa yleispuveludirektiivin kanssa siltä osin kuin siinä yleispuvelujen luokkaan sisällytetään matkapuhelinpuvelut ja sähköisen viestinnän (internet) puvelut.

36. Belgian perustuslakituomioistuin tiedusteleo, 1) sovelletaanko yleispuvelun sosiaalista hintaa – ja siihen liittyvää korvausjärjestelmää – matkapuhelinviestintään ja viestintään internetliittymän välityksellä, 2) voivatko jäsenvaltiot soveltaa tämäntyyppiseen viestintään erityisten hintavaihtoehtojen järjestelmää ja 3) jos edellä mainittuihin kysymyksiin vastataan kieltävästi, onko yleispuveludirektiivi pätemätön siksi, että se rikkoo perusoikeuskirjan 20 artiklaa.

A Yleispuveludirektiivin järjestelmää koskevat alustavat huomautukset

37. Yleispuveludirektiivissä jäsenvaltioille asetetaan velvollisuus varmistaa, että kaikilla käyttäjillä on kohtuuhintainen pääsy yleiseen viestintäverkkoon tiettyssä sijaintipaikassa ja että heillä on käytettävissään puhelinpuvelut (3 artiklan 1 kohta). Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään yksi yritys pystyy täyttämään kaikki kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat liittymän saamista yleiseen viestintäverkkoon ja puhelinpuvelun tarjoamista (4 artiklan 1 kohta).

38. Direktiivissä säädetään myös jäsenvaltioiden velvollisuudesta varmistaa muita puveluja, kuten numerotiedotuspuvelut ja luettelot (5 artikla), maksulliset yleisöpuhelimet (6 artikla) ja toimenpiteet vammaisia käyttäjiä varten (7 artikla).

39. Mainittu yleispuvelu koostuu näistä puveluista. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat velvoittaa yritykset, jotka on nimetty tarjoamaan yleispuvelun (8 artikla), tarjoamaan tietuille kuluttajille erityishintoja sosiaalisista syistä (sosiaaliset hinnat) (9 artikla).

40. Jos yleispuvelun tarjoaminen muodostaa kohtuuttoman rasitteen yleispuvelun tarjoajiksi nimetyille yrityksille, direktiivissä veloitetaan jäsenvaltiot joko ottamaan käyttöön korvausjärjestelmä, joka rahoitetaan julkisista varoista, tai jakamaan yleispuveluvelvollisuuksien nettokustannukset sähköisen viestinnän verkkojen ja puvelujen tarjoajien kesken (13 artikla).

41. Jäsenvaltiot voivat varsinaisen yleispuvelun lisäksi päättää pakollisista lisäpuveluista, joista aiheutuvia kustannuksia ei voida korvata tiettyjä yrityksiä koskevasta korvausjärjestelmästä (32 artikla). Tätä säännöstä lukuun ottamatta direktiivissä ei mainita mitään lisäpuvelujen korvaamisesta, mutta vaikuttaa olevan selvää, että ne voidaan korvata, koska direktiivissä sitä ei ole estetty vaan siinä on ainoastaan suljettu pois tietty konkreettinen korvaustapa.

42. Käsiteltävässä asiassa on kyse siitä, voidaanko sosiaalista hintaa (ja siihen liittyvää korvausjärjestelmää) soveltaa viestintään matkapuhelimen ja internetliittymän välityksellä joko siksi, että siitä säädetään direktiivissä (ensimmäinen kysymys), tai siksi, että jäsenvaltiot voivat siitä itse päättää (toinen kysymys). Jos molempiin kysymyksiin vastataan kieltävästi, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo, onko itse direktiivi ristiriidassa perusoikeuskirjan 20 artiklan kanssa (kolmas kysymys).

B Ensimmäinen ja toinen ennakkoratkaisukysymys

43. Grondwettelijk Hof tiedustelelee ensinnäkin, onko direktiivin 2002/22 9 ja 32 artiklaa tulkittava siten, että sosiaalista hintaa ja direktiivin 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä korvausjärjestelmää sovelletaan paitsi sähköiseen viestintään yleisessä viestintäverkossa tietyssä sijaintipaikassa olevan puhelinliittymän välityksellä myös sähköiseen viestintään mobiiliviestintäpalvelujen ja/tai internetliittymien välityksellä.

44. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esille ottama ongelma voidaan mielestäni esittää yksinkertaisemmin, sillä sen taustalla on periaatekysymys: ovatko matkapuhelinpalvelu ja internetliittymä palveluita, jotka kuuluvat direktiivissä tarkoitettuun yleispalveluun? Vastauksen perusteella määräytyy se, voidaanko niihin soveltaa sosiaalisia hintoja ja voidaanko niistä aiheutuvat kustannukset näin ollen korvata direktiivissä säädettyssä järjestelmässä.

45. Sen selvittämiseksi, kuuluvatko matkapuhelinpalvelu ja internetliittymä yleispalvelun käsitteeseen, kyseisiä viestintämuotoja on tarkasteltava erikseen niiden teknisten eroavaisuuksien vuoksi.

1. Matkapuhelinpalvelu

46. Vaikuttaa olevan selvää, että direktiivissä matkapuhelinpalvelua ei ole sisällytetty yleispalvelun käsitteeseen. Direktiivissä mainitaan siihen sisältyvistä palveluista ainoastaan ”liittymän saaminen yleiseen viestintäverkkoon *tietyssä sijaintipaikassa*” (4 artiklan 1 kohta),⁶ ja *matkapuhelinpalvelu* jää selvästi tämän määritelmän ulkopuolelle.⁷

47. Koska direktiivissä matkapuhelinpalvelua ei pidetä osana yleispalvelua, on pohdittava, voivatko jäsenvaltiot sisällyttää sen kyseiseen käsitteeseen. Tätä mahdollisuutta puoltavat tukeutuvat direktiivin 9 artiklan sanamuotoon. Mainitun artiklan 2 kohdan mukaan ”jäsenvaltiot voivat – – vaatia nimettyjä yrityksiä tarjoamaan kuluttajille tavanomaisten kaupallisten ehtojen mukaan asetetuista hinnoista poikkeavia hintavaihtoehtoja tai -paketteja erityisesti sen varmistamiseksi, että pienituloisilla käyttäjillä tai käyttäjillä, joilla on sosiaalisia erityistarpeita, on mahdollisuus käyttää 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua verkkoa tai käyttää palveluja, joiden on 4 artiklan 3 kohdassa sekä 5, 6 ja 7 artiklassa määritelty kuuluvan yleispalveluvollisuuksien piiriin ja joita tarjoavat nimetyt yritykset”.

48. Saman artiklan 3 kohdassa säädetään puolestaan, että ”sen lisäksi, että jäsenvaltiot antavat nimettyjä yrityksiä koskevia säännöksiä, joissa säädetään erityisistä hintavaihtoehtoista tai hintakattojen noudattamisesta tai maantieteellisin perustein määräytyistä keskihinnoista tai muista vastaavista järjestelmistä, ne voivat varmistaa, että tukea annetaan kuluttajille, jotka on määritelty pienituloisiksi tai joilla on todettu olevan sosiaalisia erityistarpeita”.

49. Molemmista säännöksistä ilmenee, että direktiivissä sallitaan alennettujen hintojen soveltaminen ainoastaan tiettyjen palvelujen tarjoamisen takaamiseksi; näitä ovat direktiivissä määriteltyyn yleispalveluun kuuluvat palvelut, joihin matkapuhelinpalvelu ei siis kuulu.

50. Tosiasiassa direktiivissä sallitaan jäsenvaltioiden määrittää lisää pakollisia lisäpalveluja (32 artikla) muttei lisätä (tai poistaa) niitä palveluja, jotka direktiivin nojalla kuuluvat yleispalveluun.

6 – Kursivointi tässä.

7 – Direktiivin johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan yhtä selvästi, että ”yleispalvelua koskeva perusvaatimus on tarjota käyttäjille pyynnöstä liittymä yleiseen puhelinverkkoon tietyssä sijaintipaikassa kohtuuhintaan”.

51. Belgian kuningaskunta voi siis säätää matkapuhelinpalvelujen tarjoajille kuuluvista pakollisista lisäpalveluista, mutta se ei voi sisällyttää näiden palveluntarjoajien palveluja yleispalveluun. Pakollisten lisäpalvelujen tarjoajina näillä palveluntarjoajilla on oikeus korvaukseen, jota ei suoriteta direktiivin 13 artiklassa (jonka mukaan kaikki viestintäpalvelujen tarjoajat voivat joutua osallistumaan korvauksen rahoittamiseen) tarkoitettussa järjestelmässä vaan joka määrittellään sellaisissa järjestelmissä, jotka eivät koske tiettyjä yrityksiä.⁸

2. Internetliittymä

52. Tilanne on mielestäni täysin toinen internetliittymän tapauksessa.

53. Direktiivin 4 artiklassa yleispalveluun kuuluviksi palveluiksi luokitellaan ”liittymän saaminen yleiseen viestintäverkkoon tietyssä sijaintipaikassa” (1 kohta) ja täsmennetään, että liittymän ”on oltava sellainen, että se tukee puheen, telekopioiden ja tiedon siirtoa sellaisin siirtonopeuksin, jotka riittävät mahdollistamaan tarkoituksenmukaisen internetyhteyden” (2 kohta).

54. Internetliittymä sisältyy näin ollen direktiivissä tarkoitettuun yleispalvelun käsitteeseen, joten siihen sovelletaan sosiaalista hintaa (9 artikla) ja siitä aiheutuvat kustannukset voidaan korvata direktiivin 13 artiklassa säädettyssä järjestelmässä. On kuitenkin selvää, että tämä koskee ainoastaan internetliittymiä tietyssä sijaintipaikassa, ei matkapuhelinpalvelun välityksellä toimivia liittymiä. Kuten matkapuhelinpalvelun alalla yleensä, jäsenvaltiot voivat päättää viimeksi mainittujen liittymäpalvelujen olevan pakollisia lisäpalveluita, mutta niitä ei voida sisällyttää yleispalvelun käsitteeseen. Niistä aiheutuvia kustannuksia ei siis voida korvata direktiivissä säädettyssä järjestelmässä, joka koskee ainoastaan yleispalveluun kuuluvia palveluja.

55. Ensimmäisenä välipäätelmänä ehdotan näin ollen, että kahteen ensimmäiseen kysymykseen vastataan, että yleispalveludirektiiviä on tulkittava siten, että matkapuhelinpalvelu ei ole osa yleispalvelua, joten siihen ei voida soveltaa yleispalvelua koskevaa sosiaalista hintaa eikä direktiivin 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua korvausjärjestelmää. Yleispalveludirektiivissä tarkoitettuun yleispalveluun kuuluvat ainoastaan internetliittymät tietyssä sijaintipaikassa, eikä tähän käsitteeseen lueta matkapuhelinpalvelun välityksellä toimivia internetliittymiä. Edellä esitetyn perusteella jäsenvaltiot eivät voi lisätä yleispalveludirektiivissä tarkoitettuun yleispalveluun kuuluviin palveluihin uusia palveluita, vaikka ne voivat päättää, että matkapuhelinpalveluista ja matkapuhelinpalvelun välityksellä toimivista internetliittymistä tehdään pakollisia lisäpalveluja. Aiheutuvat kustannukset on tässä tapauksessa korvattava jossain muussa kuin direktiivissä tarkoitettussa järjestelmässä, joka koskee yleispalveluun kuuluvia palveluita, eikä korvausjärjestelmä etenkään voi koskea tiettyjä yrityksiä.

C Kolmas ennakkoratkaisukysymys

56. Kolmatta kysymystä ei mielestäni voida ottaa tutkittavaksi Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission esittämistä syistä.

57. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, ”ovatko kyseiset yleispalveludirektiivin säännökset sopusoinnussa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa, sellaisena kuin se sisältyy muun muassa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 artiklaan”.

⁸ — Vastaavasti tuomio komissio v. Belgia (C-222/08, EU:C:2010:583, 46 kohta).

58. Koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole perustellut kysymystään millään tavalla, olisi erittäin riskialtista tarkastella sitä yhdenvertaisuusperiaatteen näkökulmasta. Komissio on ottanut lähtökohdaksi olettamana siitä, että kantajat katsovat tulleensa syrjityksi, kun niihin on sovellettu kansallista lainsäädäntöä, josta aiheutuva rasite on niiden mielestä ristiriidassa yleispalveludirektiivin kanssa. Jos näin olisi, kysymyksenasettelu olisi täysin absurdi, kuten komissio huomauttaa, koska ongelmana ei tällöin olisi direktiivi vaan kansallinen lainsäädäntö.

59. Sekä Euroopan parlamentti että neuvosto vastaavat kysymykseen arvioimalla, onko direktiivi yhdenvertaisuusperiaatteen mukainen niiden eroavaisuuksien perusteella, joita on yhtäältä yleispalvelun käsitteeseen kuuluvien palvelujen ja toisaalta siihen kuulumattomien palvelujen välillä. Ne päätyvät ainoaan päätelmään, joka direktiivistä voidaan tehdä konkreettisten perustelujen puuttuessa, eli abstraktiin arvioon.

60. Mielestäni unionin oikeuden säädöksen pätevyyttä ei voida kyseenalaistaa ilman riittäviä perusteita, kuten ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kolmannessa kysymyksessä tehdään, ja tästä syystä siihen ei ole perusteltua vastata edes toissijaisesti. Näin on yksinkertaisesti siksi, että – kuten edellä todettiin – voisin esittää pääasiassa tarkastellusta kysymyksestä ainoastaan hypoteettisen kannan tai suorittaa abstraktin tarkastelun, koska siihen liittyviä konkreettisia olosuhteita ei ole esitetty.

61. Toissijaisen vastauksen antaminen voisi kaikesta huolimatta olla perusteltua, jos kysymystä tarkasteltaisiin unionin tuomioistuimen tuomiossa komissio v. Belgia (EU:C:2010:583) ja tuomiossa Base (EU:C:2010:584) vahvistaman oikeuskäytännön näkökulmasta, sillä kummankin tuomion taustalla oli pääasiassa riitautettu kansallinen lainsäädäntö ja niissä oli kyse juuri yhdenvertaisuuden noudattamisesta.

62. Syrjintä, jota unionin tuomioistuin näissä tapauksissa tarkasteli, liittyi yleispalvelun tarjoamisesta korvausta vaativien operaattoreiden syrjivään kohteluun Belgian lainsäädännössä. Unionin tuomioistuin totesi, että kohtuuttomasta rasitteesta aiheutunut vahinko on arvioitava tapauskohtaisesti, sillä erilaisten tilanteiden yksi ja sama kohtelu on syrjivää. Mainittu ongelma ei mitä ilmeisimmin liity millään tavalla nyt käsiteltävään ongelmaan.

63. Unionin tuomioistuimelle ei näin ollen ole perusteltua ehdottaa vastausta kolmanteen kysymykseen.

VII Ratkaisuehdotus

64. Ehdotan edellä esitetyn perusteella, että unionin tuomioistuin vastaisi esitettyihin kysymyksiin seuraavasti:

- 1) Yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla 7.3.2002 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) on tulkittava siten, että matkapuhelinpalvelu ei ole osa direktiivissä tarkoitettua yleispalvelua, joten siihen ei voida soveltaa yleispalvelua koskevaa sosiaalista hintaa eikä direktiivin 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua korvausjärjestelmää. Yleispalveludirektiivissä tarkoitettuun yleispalveluun kuuluvat ainoastaan internetliittymät tietystä sijaintipaikassa, eikä tähän käsitteeseen lueta matkapuhelinpalvelun välityksellä toimivia internetliittymiä.
- 2) Jäsenvaltiot eivät voi lisätä yleispalveludirektiivissä tarkoitettuun yleispalveluun kuuluviin palveluihin uusia palveluita. Jäsenvaltiot voivat päättää, että matkapuhelinpalveluista ja matkapuhelinpalvelun välityksellä toimivista internetliittymistä tehdään pakollisia lisäpalveluja. Aiheutuvat kustannukset on tässä tapauksessa korvattava jossain muussa kuin direktiivissä tarkoitettussa järjestelmässä, joka koskee yleispalveluun kuuluvia palveluita, eikä korvausjärjestelmä etenkään voi koskea tiettyjä yrityksiä.